

Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego dla uczniów
Szkoły Podstawowej nr 4 w roku szkolnym 2026/2027

I STOPIEŃ

Kształcenie literackie i kulturowe:

1. rozpoznaje rodzaje literackie: epikę, lirykę i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;
2. rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu w tym: komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich;
3. zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, oksymoron, wyrazy dźwiękonaśladowcze, hiperbolę, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje;
4. określa tematykę i problematykę utworu;
5. charakteryzuje narratora i bohaterów w utworach literackich;
6. określa znaczenie elementów konstrukcyjnych utworu literackiego takich jak tytuł;
7. rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne;
8. rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową;
9. przedstawia własne rozumienie utworu i uzasadnia przyjęte stanowisko;
10. rozpoznaje w tekście literackim alegorię i symbol.

Kształcenie językowe:

1. rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie);
2. odróżnia mowę zależną i niezależną;
3. rozpoznaje w wypowiedziach części mowy;
4. nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik);
5. dokonuje analizy słotwórczej wyrazów – wskazuje podstawę słotwórczą i formant;
6. rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne;
7. rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby;
8. pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.

Tworzenie wypowiedzi:

1. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, rozprawka;
2. Redaguje wypowiedź w oparciu o podaną lekturę oraz własne doświadczenia czytelnicze;
3. stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję;
4. w sposób rzeczowy argumentuje swoje stanowisko;
5. odróżnia argument od przykładu;
6. funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne;
7. wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

Literatura

Adam Mickiewicz, *Dziady* część II;

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*.